

Učni scenarij: Tradicionalni slovenski zajtrk skozi ritme

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Tradicionalni slovenski zajtrk skozi ritme
Ključne besede	ekipa, programiranje, ritem, ustvarjanje, zaporedje
Povzetek	Otroci skozi gib, ritem in sodelovalne igre spoznavajo sestavine tradicionalnega slovenskega zajtrka. Dejavnost temelji na aktivnem učenju, saj otroci preko gibalne igre, socialne igre zbiranja informacij in skupinskega ustvarjanja ritmičnih vzorcev razvijajo razumevanje vsebine ter hkrati krepijo sodelovanje, ritem in ustvarjalnost. Zaključek dejavnosti omogoča refleksijo in izražanje občutkov.
Vzgojitelj/-ica	Eva Tušek in Dejan Smeh
Vrtec	Vrtec Škofja Loka
Starost otrok	5–6 let
Trajanje	1 h
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☒ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☐ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☒ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☐ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☐ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Umetnost
Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	Gibanje

Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikuluma za vrtce.	• Vzgojiteljica otrokom omogoča, da sodelujejo v glasbenih dejavnostih petja, igranja na glasbila, ritmične izreke besedil, poslušanju glasbe in glasbenih pravljic, izmišljanju glasbe, glasbeno didaktičnih iger in izvajanju pravljic z glasbo. • Vzgojiteljica otroke spodbuja in jim omogoča spoznavanje gibalnih iger in sodelovanja v igralni skupini, spoštovanja soigralca, dogovorov ipd. • Vzgojiteljica otroke spodbuja in jim omogoča razvijanje drobnih gibalnih spretnosti, ki vključujejo prste na rokah in nogah, dlane in stopalih ipd.
Konkretni cilji Opredelite konkretne cilje dejavnosti.	• Otrok v skupini oblikuje preprost ritmični vzorec. • Otrok povezuje posamezno sestavino z določenim gibom. • Otrok izvaja ritmične vzorce z različnimi telesnimi gibi. • Otrok poimenuje sestavine tradicionalnega slovenskega zajtrka.
Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Izkustveno učenje: Otroci spoznavajo vsebino skozi gib, ritem in lastno izkušnjo. 2. Sodelovalno učenje: Otroci delujejo v skupinah in skupaj ustvarjajo ritmične vzorce. 3. Socialno učenje: Otroci izmenjujejo informacije in gradijo skupno razumevanje teme.
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	• fotografije sestavin tradicionalnega slovenskega zajtrka (med, mleko, kruh, maslo, jabolko, čebela) na A4 listih, • volna, • kartice z ritmičnimi vzorci (plosk, tlesk, udarec po kolenu, udarec z noge, tišina, pok),

Opis dejavnosti Opredelite predvidene korake dejavnosti.	- Otroke povabim v jutranji krog in jih postavim naslednja vprašanja: »Kaj je Tradicionalni slovenski zajtrk?« »Katere sestavine sestavljajo Tradicionalni slovenski zajtrk?« - Otrokom pokažem fotografije vseh petih sestavin Tradicionalnega slovenskega zajtrka ter dodam fotografijo čebele. - Povem jim, da se bomo šli gibalno igro. Vsaka sestavina bo predstavljala svoj gib: MED- tek po prostoru MLEKO- plazenje po tleh KRUH- hoja po prostoru MASLO- se ustavimo in »zmrznemo« JABOLKO- skačemo ČEBELA- tečemo in brenčimo kot čebele. - Igramo se gibalno igre, pri kateri otroci ob prikazu posamezne fotografije izvajajo pripadajoče gibe in se razgibajo. - Otroke ponovno povabim v krog ter jim povem, da se bomo spremenili v računalnike. Zbrali bomo čim več podatkov, v povezavi s tradicionalnim slovenskim zajtrkom. - Vsak otrok pove eno informacijo, ki se navezuje na sestavine zajtrka ter poda volno naprej, tako da nastane omrežje različnih podatkov. - Otroke razdelim v šest skupin in vsaki skupini dodelim eno izmed fotografij, ki smo si jih ogledali na začetku. - Vsaki skupini razdelim kartice z ritmičnimi vzorci ter jim razložim, da je njihova naloga, da skupaj sestavijo ritmični vzorec, ki bo predstavljal njihovo skupino. - Otroci v skupinah sodelujejo, se dogovarjajo in oblikujejo svoje ritmične vzorce. - Vsaka skupina nato predstavi svoj ritmični vzorec. - Vse ritmične vzorce nato skupaj še enkrat izvedemo. - Na koncu otroke povabim k sebi in jih postavim naslednja vprašanja: »Kateri del vam je bil najbolj všeč?« »Ali ste ritmične vzorce, že kdaj delali v vrtcu?« »Kaj vam je bilo najtežje?«
Dejavnosti v koticu	Modeliranje sestavin - otroci iz plastelina ali gline oblikujejo kruh, maslo, jabolka, med ali čebelo. Igra vlog - igrajo se trgovino, kuhinjo ali tržnico, kjer nakupujejo sestavine nato pa pripravljajo zajtrk. Postavijo se tudi v vlogo čebelarja, ki izdeluje med ter v vlogo kmeta, ki mleko predeluje v maslo. Spoznavanje vonjev in okusov - otroci tipajo, vonjajo in okušajo sestavine zajtrka ter opisujejo svoje občutke. Ritmična igra - otroci imajo v koticu na voljo kartice z ritmičnimi gibi in skupaj sestavljajo svoje ritmične vzorce.

Refleksija otrok - Kaj so se naučili, spoznali? - Kaj jim je bilo všeč? - Kako so se počutili?	Otroci so se med dejavnostjo veliko naučili o Tradicionalnem slovenskem zajtrku in njegovih sestavinah, spoznali so med, mleko, kruh, maslo, jabolko in delo čebele. Z veseljem so opazovali fotografije in se naučili povezovati posamezne sestavine z gibanjem, kar jim je omogočilo, da so se aktivno razgibali in se pri tem zabavali. V gibalni igri so uživali predvsem v teku in skakanju, ob tem so se počutili sproščeno in razigrano, saj so lahko ob gibanju izražali svojo energijo. Otroci so izrazili svoje mnenje z besedami: »Meni je bilo najbolj všeč, ko smo tekli kot čebele!«, »Skakanje ob jabolku je bilo super!«, »Zabavno je bilo, ko smo morali plaziti po tleh kot mleko!«. Med delom v skupinah so se naučili sodelovati in se dogovarjati, kako oblikovati ritmični vzorec, ter hkrati razvijali občutek ritma in skupinskega dela. Bili so ponosni, ko so predstavili svoj vzorec in sodelovali pri izvedbi vseh vzorcev skupaj. Otroci so ob zaključku povedali še: »Nisem še nikoli delal ritmičnega vzorca s kruhom, bilo je zabavno!«, »Najtežje mi je bilo zmrzniti ob maslu, ker sem se smejal!«. V celoti so se počutili veselo, vključeno in aktivno, kar je okrepilo njihovo zanimanje za temo in sodelovanje v dejavnosti.
Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Dejavnost je imela številne pozitivne vidike, saj so se otroci aktivno vključili v vse njene faze – od pogovora o Tradicionalnem slovenskem zajtrku, preko gibalne igre, do oblikovanja ritmičnih vzorcev v skupinah. Zelo dobro se je izkazala povezava teorije s prakso, saj so otroci posamezne sestavine zajtrka upodobili skozi gibanje, kar je spodbudilo njihovo ustvarjalnost, koordinacijo in motivacijo za sodelovanje. Posebej pozitivno je bilo opazovati, kako so otroci razvijali socialne veščine – učili so se poslušati drug drugega, se dogovarjati, sodelovati in potrpežljivo čakati na svojo vrsto, hkrati pa so izražali ponos ob uspešno izvedenih ritmičnih vzorcih. Dejavnost je tudi spodbujala izražanje in verbalizacijo doživljanja ter izmenjavo mnenj med otroki, kar je pripomoglo k boljšemu razumevanju teme in poglobilo njihovo zanimanje. Med pomanjkljivosti dejavnosti bi izpostavila, da je nekaterim otrokom predstavljalo izziv hkratno upoštevanje ritma in gibov, zaradi česar je bilo potrebno večkrat ponoviti navodila ali jih individualno usmerjati. Prav tako se je pokazalo, da bi bile nekatere aktivnosti še bolj učinkovite, če bi predhodno vadili posamezne gibe in ritmične vzorce v krajših segmentih, preden jih izvajamo skupaj kot celoto. Pri prihodnjih izvedbah bi bilo smiselno še dodatno povezati dejavnost z vsakodnevnimi izkušnjami otrok, na primer s pripravo zajtrka ali opisom, kako sami uživajo posamezne sestavine, kar bi dodatno okrepilo pomen teme in njeno uporabnost v vsakdanjem življenju. Prav tako bi lahko vključili še več možnosti za samostojno raziskovanje in ustvarjanje ritmičnih vzorcev, s čimer bi spodbujali samoiniciativnost in kreativnost otrok. Celotna dejavnost je bila vsekakor uspešna, saj je otrokom omogočila kombinacijo učenja, igre, gibanja in sodelovanja, kar je okrepilo njihovo pozitivno doživljanje in radovednost.

Spremljanje napredka otrok	Otroci so se med dejavnostjo naučili prepoznavati sestavine Tradicionalnega slovenskega zajtrka in jih povezovati z gibanjem. Izboljšali so koordinacijo, zbranost in sposobnost spremljanja navodil ter sodelovanja v skupini pri ustvarjanju ritmičnih vzorcev. Opaziti je bilo napredek v komunikaciji, potrpežljivosti in samozavesti, saj so otroci z veseljem predstavljali svoje vzorce in aktivno sodelovali pri skupni izvedbi.
Fotografije, izdelki	

Viri in literatura

Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.

Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf>

Priloge

